

LBRIS

We know
books

NICHOLAS BINGE

ASCENSIUNEA

Cuvânt-înainte

Fratele meu a dispărut acum douăzeci și nouă de ani. Nu s-a întâmplat într-o zi anume, și nici măcar într-o lună anume. Procesul a fost o trecere lentă, iar această realizare s-a răspândit în mine ca otrava – un scurtcircuit în creierul meu.

În 1990, a ratat Crăciunul cu familia, fără să ne trimită vreun mesaj sau vreo explicație. Pur și simplu nu a venit.

Nu am fost chiar surprins la vremea respectivă. Era cine era: Harold Tunmore, un om de știință respectat și un renaștivist. Era mereu implicat în vreo descoperire îndepărtată, alergând după vreun fir al cunoașterii pe care trebuia să-l urmeze și care avea prioritate în fața altor oameni. Nu am înțeles niciodată cu adevărat devotamentul lui față de necunoscut, dar am învățat să îl tolerez de-a lungul anilor. Pur și simplu nu te puteai baza pe el. Trăia undeva în nori.

Trebuie menționat faptul că evoluase în ultimii cinci sau șase ani, devenind un unchi mai bun pentru fiica mea, Harriet, la acea vreme. De fapt, apărea la aniversări sau sărbători, aducând cu el obiecte ciudate și exotice din călătoriile lui. Își făcea apariția neanunțat, spre consternarea soției mele, și o lua pe Harriet în excursii în sălbăticie, explorând pădurile scoțiene și campând lângă lacuri. Nu sunt sigur ce a provocat această schimbare în el, dar a fost una binevenită. A fost plăcut să îl vedem mai des, după atât de mulți ani de absențe și scuze.

Poate că nu ar fi trebuit să mă simt șocat atunci când Harriet a refuzat să iasă din camera ei în ziua de Crăciun până când nu apărea el.

Avea doar paisprezece ani, era încă suficient de tânără pentru a spera la ce-i mai bun din partea oamenilor. În ceea ce mă privește, eu mă așteptam la acest lucru. Sună groaznic să spun asta, dar mă întrebam cât timp va dura până când ne va dezamăgi din nou.

Am primit prima lui scrisoare la sfârșitul lunii februarie, urmată de încă două în primăvară. Îi erau adresate lui Harriet, dar după ce le-a citit, mi le-a dat și mie ca să arunc un ochi. La început, am crezut că trebuie să fie o glumă. Conținutul lor era atât de bizar, atât de puțin credibil încât părea absurd. Acum înțeleg că doar mi-am făcut speranțe deșarte.

Nu erau în ordine cronologică, una după alta. Existau indicii similare ascunse în fiecare dintre ele, dar erau împrăștiate într-un mod în care nu puteam să le înțeleg. Mai târziu m-am gândit că ar putea fi un fel de cod, un înțeles ascuns printre fantezii, pe care eram meniți să îl descifrăm cumva. Nu aveam nicio idee despre ce se aștepta el să facă Harriet cu ele. Nu îmi este rușine să recunosc că mi-a lipsit inteligența fratelui meu. Tuturora, de altfel. Când i-am arătat scrisorile surorii mele, Poppy, ea doar a dat din umeri și a zis:

– Las-o baltă, Ben. E doar un labirint plin de înfundături. Eu am încetat să mai încerc să-l înțeleg cu ani în urmă.

Nu s-a mai întors niciodată. Nu m-a mai contactat niciodată, nici pe mine, nici pe altcineva.

Am așteptat, dorindu-mi cu ardoare să primesc un fel de semn, imaginându-mi că el pur și simplu era plecat în lume, săpând după artefacte și făcând descoperiri noi și îndrăznețe. Cu timpul, încetul cu încetul, m-am trezit căutându-l în mod activ. Mai întâi, am dat telefoane vechilor prieteni. Apoi am vizitat universitățile la care predase. În tot acest timp, îngrijorarea mea se întea, fierbând înăuntrul meu. Mi-am spus că nu era nimic neobișnuit pentru Harold. Era doar genul de lucru pe care îl făcea el.

După doi ani de căutare, nu găsisem nimic și frustrarea mă conșumă. Am petrecut săptămâni întregi la telefon cu poliția, cu

laboratoarele în care el făcuse cercetări. Am petrecut weekenduri călătorind ca să le vizitez pe vechile cunoștințe și pe vechii colegi, profitând de conexiunile cabinetului meu de avocatură pentru a grăbi lucrurile. Încurajat de Harriet, am făcut tot ce am putut ca să urmez firul pe unde l-ar fi putut purta.

Dar nu era niciun fir.

Niciun indiciu. Nici măcar o urmă de informație. Părea că, în iarna anului 1990, el a dispărut pur și simplu în neant.

Tot ce mai aveam erau acele ultime trei scrisori, acum foarte șifonate și pătate de cafea. Săptămâni în șir, eu și Harriet ne-am aplecat asupra lor, stând la masa din bucătărie până târziu în noapte, uneori spre dimineață; păreau să aibă din ce în ce mai puțină logică cu fiecare lecturare.

Anii s-au scurs și soția mea a privit cum un tată și o fiică și-au pierdut speranța. În toamna anului 1998, eu și Poppy l-am declarat oficial mort.

E amuzant ce fel de amintiri îți rămân vii în minte. Chiar și acum, încă mă pot vedea stând în grădina din jurul capelei, pierdut în gânduri. Răcoarea plăcută a dimineții mă înfiora și mi-am strâns geaca mai bine pe mine. Era noiembrie. Trebuia să rostesc un discurs la înmormântarea lui Harold peste două zile și eu încă nu așternusem nimic pe hârtie.

Nu am fost niciodată un scriitor emoțional – întocmirea de depoziții și citații în instanță este punctul meu forte –, dar am vrut să scriu ceva pentru a onora persoana lui și amintirile pe care ni le-a lăsat. Și totuși, de fiecare dată când luam pixul în mână, mintea îmi rămânea goală în fața hârtiei albe. Cu cât așteptam mai mult, cu atât paginile se holbau mai mult la mine, acuzatoare.

Cert este că nu l-am cunoscut niciodată cu adevărat pe fratele meu.

Cu excepția ultimilor ani înaintea dispariției lui, îl vedeam foarte rar. Și-a petrecut tinerețea pregătindu-se să se facă doctor, devenind

consultant în chirurgie până să îplinească treizeci de ani. Din acest motiv, era mereu ocupat, întotdeauna solicitat. Când încercam să iau legătura cu el, găsea scuze și promitea să ne viziteze mai târziu. Chiar și atunci când a renunțat la medicină, din motive pe care nu mi le-a împărtășit niciodată, era mereu în altă parte – cercetând formațiuni stâncoase în America de Sud sau lucrând la demonstrații matematice în India. Viața pe care o ducea era atât de diferită de a mea încât părea ca o altă lume – una la care nu am avut niciodată acces.

Fusese un băiat stingher, mereu tăcut și contemplativ. Primii lui profesori credeau că era greu de cap. Fața lui rotundă părea să stea mai mereu încruntată a concentrare, ca și cum tot ceea ce privea îl nedumerea. Eu și sora mea eram convinși că mintea lui nu funcționa cum trebuie. Cu toate acestea, ne înșelam cu toții. El procesa lumea într-un mod diferit față de noi. Acolo unde noi acceptam presupuneri, el vedea posibilități. Unde noi simțeam claritate, el vedea incertitudine. Și acolo unde noi eram confuzi, el făcea conexiuni ciudate și legături improbabile.

Înterupându-mi șirul gândurilor, Poppy s-a așezat lângă mine, în grădina aceea. Avea o sticlă de vin roșu și două pahare de plastic în mână. N-a spus nimic un timp. Doar a stat lângă mine și s-a uitat spre cimitir, acolo unde fusese pus monumentul lui funerar.

– Nu știi dacă pot să fac asta, i-am șoptit.

– Nu mai are cine, Ben, mi-a răspuns ea, punând o mână pe umărul meu. Nimeni nu l-a cunoscut – nu cu adevărat. Suntem doar noi. Poate ar trebui să scriem despre amintirile pe care le avem cu el. Cele pe care ni le amintim clar. Din vremea când era mic și creșteam împreună.

Am ridicat din umeri.

– Cu mine nu prea a vorbit niciodată cu adevărat, Pops. Nici măcar când venea în vizită la Harriet, mereu era pierdut în propria lume.

Am înghițit în sec.

– Cred că eram prea plictisitor pentru el.

Ea a râs și și-a pus brațul pe umerii mei. În ciuda stării mele, în ciuda momentului, am simțit un mic zâmbet fluturându-mi pe buze.

– Cea mai clară amintire pe care o am cu el, spuse ea, a fost când stăteam la masa din bucătărie, în Franța, în vacanță. Cât să fi avut? Opt sau nouă ani? El nu putea avea mai mult de șase.

– La Nisa?

– Da, da. E o amintire mărunță – o prostiuță. Tata adusese produse de patiserie de la o brutărie pentru micul dejun, și noi doi ne-am aruncat pe ele, am înfulecat croasantele alea, dar Harold, el doar... se holba la al lui. Și apoi a început să îl desfacă.

– Oh, Doamne, da. Îmi aduc aminte acum. Nu a mâncat deloc din el.

– Nu, el doar l-a rupt în vreo douăzeci de bucăți egale, apoi a început să le aranjeze în diferite forme geometrice pe masă. A făcut asta timp de o oră și jumătate. Obişnuiam să cred că era atât de ciudat.

Am râs.

– Era atât de ciudat. Eu și mama mereu glumeam că o să ia un Premiu Nobel până la treizeci de ani, apoi când a împlinit optsprezece ani, a încetat să mai fie o glumă. Părea mai mult o certitudine, știi?

Am luat o gură de vin.

– Felul în care *se uita* la tine.

– O, vai, privirea aceea.

Și-a pus dramatic mâna la frunte.

– Îți mai amintești privirea aceea?

– Cum aş putea să uit? Era ca și cum încerca să te descifreze. Privirea aceea o arunca asupra întregii lumi.

Poppy a încuviințat.

– Ca și cum exista un fel de manual de instrucțiuni scris în țesătura universului pe care numai el putea să îl citească, dacă se concentra suficient de mult.

Am stat așa o vreme, și m-a cuprins o senzație plăcută de căldură – căldura blândă a amintirilor frumoase. După câteva pahare

consolatoare de vin, Poppy m-a ajutat să scriu un discurs în memoria fratelui meu. L-am rostit în cadrul unei ceremonii restrânse și sumbre. Majoritatea celor prezenți îl știau pe fratele meu doar după nume.

Nu mi-am uitat niciodată fratele, dar am învățat să mi-l scot din minte. Mi-a luat aproape zece ani ca să accept cu adevărat moartea lui, dar în cele din urmă am devenit absolut sigur de asta, măcar pentru propria mea sănătate mintală.

Apoi, în urmă cu nouă luni, prietenul meu Mikey m-a sunat din senin. Conversația nu a durat mai mult de cinci minute, dar mi-a rămas întipărită în minte.

– Bună, Ben Tunmore la telefon?

– Da.

– Sunt Mike Hart. Știi tu, Mikey. De la facultatea King.

– Mikey? Doamne, chiar tu ești? A trecut o veșnicie. O viață de om. Ce mai faci, amice?

– Bine. Da, bine. Ascultă – mi-ar plăcea să ne revedem curând, serios, dar trebuie să îți spun ceva.

– Sigur.

I-am simțit tensiunea din voce.

– Tocmai am fost la spitalul St. Brigid.

– A, ok.

M-am încruntat.

– Unde e asta?

El a ezitat puțin.

– Surrey. Adică, mai degrabă Epsom, de fapt. E un... păi, e un spital de psihiatrie. Un centru de sănătate mintală, știi tu. Îngrijire pe termen lung pentru nebuni. E... Mă duc destul de des ca s-o văd pe bunica.

– Mikey – despre ce e vorba?

– Am crezut că m-am înșelat la început. Dar îmi aduc aminte că am venit la tine în vacanță în Lakes o dată și, ei bine, a stat și el cu noi

o perioadă din vara aia. Nu ai cum să uiți un om ca el, nici măcar după atâția ani. Avea o privire, un fel de a se uita la tine ca și cum încerca să-și dea seama de ceva. Dar apoi mi-am adus aminte că Toby mi-a zis că a murit cu mulți ani în urmă.

Am strâns telefonul în mână.

– Despre ce naiba vorbești?

– Fratele tău, Ben. E aici. Sunt sigur de asta. Aș recunoaște privirea aceea oriunde.

Drumul de la Windermere la Surrey mi-a luat în jur de șase ore, deși ar fi putut foarte bine să fi fost un deceniu. Sau o eră istorică. Aveam atât de multe întrebări în minte; nu știam de unde să încep. Nu mă puteam concentra pe nimic cu excepția unui gând unic și copleșitor: „Nu te baza pe nimic până nu îl vezi. Dacă ar fi în viață, ar avea peste șaptezeci de ani, probabil ar fi de nerecunoscut. Probabil e vorba de o greșeală. Mikey nu l-a mai văzut pe Harold de când eram tineri“.

Mi-am repetat asta de zor, ca o mantră.

În timp ce mă apropiam, arhitectura victoriană a spitalului St. Brigid se contura la orizont – ferestre din piatră cu arcade și turnulețe ridicate. Mikey îmi spusese că multe dintre clădirile spitalului fuseseră lăsate în paragină, și că acum mai erau funcționale doar două din vilele originale, cu un total de cincizeci și cinci de pacienți aflați sub îngrijire permanentă.

M-am dat jos din mașină și partea frontală a clădirii s-a ridicat dinaintea mea, întâmpinându-mă cu un vânt rece și frig năprasnic. Mi-am strâns haina în jurul corpului și pălăria, dar asta nu m-a ajutat ca să țin frigul departe de oase.

A trebuit să împing ca să deschid porțile din fier forjat, închise, dar nu încuiate. Cu o înălțime de câțiva metri, se înălțau deasupra mea. Am trecut dincolo de ele, iar vântul înăsprit le-a zdrăngănit în urma mea. Un zgomot metalic a răsunat prin curtea cu iarbă.

M-am întors să mă uit la strada din spate. În afară de mașina mea veche, străzile erau pustii. Am lăsat capul în jos și am mers înainte, singurul sunet fiind cel scos de ghetele mele care scrâșneau pe aleea de pietriș.

Când am ciocănit la ușă, a apărut o asistentă scundă care s-a uitat urât la mine, neprimitoare.

– Vă pot ajuta cu ceva?

– Am venit ca să văd un pacient.

Ea s-a încruntat.

– Nu v-am mai văzut înainte. Nu vine nimeni aici care să nu mai fi venit și înainte. Nu am primit pacienți noi. Toți sunt aici de câteva decenii.

Am dat din cap.

– Știu asta. Dar cred că s-ar putea să cunosc pe cineva. Cineva despre care nu am știut că se află aici.

– Cum vă numiți?

– Benjamin Tunmore.

– Și cum se numește pacientul?

– Harold Tunmore.

Femeia și-a strâns buzele și m-a măsurat din priviri timp de câteva clipe.

– Nu am auzit niciodată de el.

A dat să închidă ușa, dar eu am opus rezistență, punând piciorul în prag. Ușa mare din lemn s-a lovit de el.

– Ascultați-mă..., a început asistenta.

– Vă rog.

Am pus o mână pe tocul ușii.

– Vă rog, am fost informat de o sursă sigură că fratele meu s-ar putea să fie aici. Nu l-am mai văzut de aproape treizeci de ani.

Și, în timp ce părea că mai are nevoie de o ultimă dovadă de seriozitate, am adăugat:

– Vă rog.

A strâns din buze și s-a uitat dintr-o parte în alta.

– Bine. Dar nu mergeți să vorbiți cu niciunul dintre pacienți fără acordul meu. Avem un ecosistem delicat aici. Echilibrat. Tot felul de lucruri pot să îl deranjeze.

A arătat cu degetul spre mine.

– Vă uitați. Nu vorbiți.

Am dat din cap și am urmat-o pe un hol de piatră. Frigul s-a retras rapid, lăsând loc căldurii emanate din podea. Tablouri în rame aurii ale fondatorilor azilului umpleau pereții. Niciunul dintre ei nu zâmbea. Se auzea trosnind un foc și sunetul blând al unui pian. Mi-am dat jos haina și am urmat-o pe asistentă într-un salon mare cu în jur de douăzeci de oameni împrăștiți prin el.

Majoritatea stăteau jos sau în tăcere, privind în gol sau pe ferestrele înalte la ceața care se revărsa peste câmpia rece. O doamnă mai în vârstă cânta la pian – încet dar delicat – și ziarele foșneau în timp ce bărbații răsfoiau paginile lângă șemineu.

– Vedeti? a întrebat asistenta pe o voce care aproape m-a făcut să tresar. Un ecosistem delicat. Acum așteptați aici. Trebuie să mă duc să vorbesc cu șefa.

În timp ce ochii mei zburau peste un număr de locatari vârstnici, am observat că toți stăteau singuri. Ori se uitau la copacii bătuți de vânt, ori stăteau tăcuți pe divanele de pluș victoriene. Nu vorbeau unul cu altul sau cel puțin nu păreau să remarce prezența celorlalți. Am simțit un gol în stomac. Acest loc mi s-a părut mai mult o casă pentru suflete pierdute, pentru fantome care nu aveau unde altundeva să se ducă.

Apoi l-am văzut.

Un domn în vârstă stătea într-un colț al camerei, pe un fotoliu mare și roșu, în dreptul unei mese înalte din mahon. Se holba la o tablă de șah, întinsă cu toate piesele așezate, dar nejucată, cu o intensitate curioasă. M-am apropiat câțiva pași, inima bătându-mi tare, și am ridicat capul. Privirea i s-a oprit asupra mea.